

اظهار نظر کارشناسی درباره:

« طرح اصلاح ماده ۴۴ قانون مدیریت خدمات کشوری »

(اعاده از شورای نگهبان (۱))

مقدمه

طرح اصلاح ماده (۴۴) قانون مدیریت خدمات کشوری با هدف اولویت قائل شدن برای جذب داوطلبان بومی و تحقق عدالت استخدامی در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و جهت بررسی به شورای محترم نگهبان ارسال شد. طرح مزبور در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۳ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و به جهت ابهام در مفاهیم «بومی» و «کلان شهر» و همچنین اطلاق تبصره آن و مغایرت با بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی به مجلس اعاده گردید. کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی جهت رفع ایرادات مذکور مصوبه خود را در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۱ به تصویب رسانده است که در ادامه به بررسی آن می پردازیم.

بررسی ایرادهای شورای نگهبان

شورای نگهبان در اظهار نظر شماره ۹۸/۱۰۲/۱۵۷۹۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۶ خویش، طرح اصلاح ماده (۴۴) قانون مدیریت خدمات کشوری را واجد یک ابهام و یک ایراد دانسته بود که در ادامه به بررسی ایرادهای شورای نگهبان و مصوبه کمیسیون از حیث رفع این ایرادها خواهیم پرداخت:

اول ابهام

شورای محترم نگهبان در بند (۱) اظهار نظر مذکور مقرر داشت در مصوبه مقصود از مفاهیم «بومی» و «کلان شهر» به طور دقیق روشن نشده و از این جهت واجد ابهام است. کمیسیون اجتماعی در مصوبه خود جهت رفع این ایراد با حذف عنوان «کلان شهرها» و تعریف مفهوم «بومی شهرستان» اقدام به اصلاح ماده واحده به شرح زیر کرده است:

«شورای توسعه مدیریت مکلف است برای جذب داوطلبان بومی شهرستانی به استثنای شهر تهران و مراکز استانها اولویت قائل شود. منظور از بومی شهرستان متولد همان شهرستان می باشد».

هرچند تعریف ارائه شده از نظر حقوقی رافع ایراد شورای نگهبان است ولی ضابطه خوبی برای شناسایی بومی نیست و قطعاً در مقام اجرا با مشکلات جدی مواجه خواهد شد؛ لذا پیشنهاد می شود با رعایت تشریفات مندرج در آیین نامه داخلی، برای تعیین ضابطه ای که اشکالات ضابطه پیشنهادی را نداشته باشد موضوع در این خصوص به کمیسیون محترم ارجاع گردد.

مخصوصی صحن علنی

مشخصات طرح

دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۶۷۶

شماره چاپ:

۱۸۸۹

تاریخ چاپ:

۱۳۹۹/۲/۲۴

معاونت پژوهش های

سیاسی - حقوقی

دفتر مطالعات

حقوقی

دفتر مطالعات

اجتماعی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۶۷۷۴-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۹۹/۲/۲۸

دوم) مغایرت با بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی

شورای محترم نگهبان در بند (۲) نامه شماره ۹۸/۱۰۲/۱۵۷۹۸ مورخ ۹۸/۱۱/۲۶ تبصره ماده (۴۴) را به جهت اطلاق تبصره مزبور و شمول آن نسبت به مواردی که برای افراد موضوع تبصره حقی ایجاد شده است، مغایر بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی و نظام اداری صحیح شناخت. توضیح اینکه با تصویب این طرح و عطف بما سبق شدن حکم آن به موجب مفاد تبصره، حق افراد غیربومی که در جریان جذب قرار گرفته‌اند با در اولویت قرار گرفتن افراد بومی تحت‌الشعاع قرار می‌گیرد.

جهت رفع این ایراد کمیسیون اجتماعی در این خصوص با اصلاح تبصره مزبور، مقرر داشته:

«این قانون از تاریخ تصویب، لازم‌الاجراست.»

براین اساس با توجه به اینکه حذف عبارت «و شامل کلیه مواردی که مهلت ثبت‌نام به پایان رسیده ولی هنوز نتیجه نهایی اعلام نشده نیز می‌گردد» توسط کمیسیون، اثر قانون نسبت به آینده قرار داده شده و از این جهت دیگر دارای اطلاق نیست، به‌نظر می‌رسد ایراد شورا رفع گردیده است.

نتیجه‌گیری

با عنایت به مراتب پیش‌گفته به جهت آنکه اولاً کمیسیون عنوان «کلان‌شهرها» را حذف و مراد از مفهوم «بومی» را مشخص نموده است و ثانیاً با حذف عبارت «و شامل کلیه مواردی که مهلت ثبت‌نام به پایان رسیده ولی هنوز نتیجه نهایی اعلام نشده نیز می‌گردد.» اثر قانون را نسبت به آتیه قرار داده است، هرچند ممکن است مصوبه کمیسیون اجتماعی رافع ایراد شورای محترم نگهبان به‌نظر برسد اما از آنجا که تعریف ارائه شده از مفهوم «بومی» در مصوبه کمیسیون ضابطه خوبی برای شناسایی بومی نیست و قطعاً در مقام اجرا با مشکلات جدی مواجه خواهد شد؛ لذا برای تعیین ضابطه‌ای که اشکالات ضابطه پیشنهادی را نداشته باشد، ارجاع موضوع به کمیسیون محترم پیشنهاد می‌شود.

